

Forord

Denne håndbog er blevet til i et samarbejde mellem Capital Associates og NCO China. Capital Associates er et kinesisk advokatfirma, som har specialiseret sig i at yde juridisk rådgivning til udenlandske virksomheder med ønske om at investere i eller handle med Kina. NCO China er et konsulentfirma, der tilbyder konsulentbistand ved etablering af virksomhed i Kina, Hong Kong, m.fl., samt regnskabs-, skatte- og HR-service til udenlandske virksomheder i Kina.

Både NCO China og Capital Associates betjener en bred vifte af klienter, fra store multinationale selskaber til små og mellemstore virksomheder. Vi er i forvejen kendt af hovedparten af de danske virksomheder i Kina, og det er vores mål fortsat at være på forkant med at rådgive netop danske virksomheder om mulighederne på det kinesiske marked.

På trods af, at Kina efterhånden har været åben for udenlandske investeringer i en årrække, og at de fleste store virksomheder allerede har en fod inden for på det kinesiske marked, er det vores erfaring, at Kina fortsat er et fremmed forretningsland for mange. Formålet med denne håndbog er at give et overblik over de grundlæggende regler og de praktiske forretningsmæssige forhold, der er relevante at kende, når man driver virksomhed i Kina. Håndbogen giver samtidig svar på de hyppigst forekommende spørgsmål fra vores klienter.

Da Kina er midt i en rivende udvikling, hvor regler og praksis ændres løbende, kan håndbogen kun være et øjebliksbillede. Vi står derfor gerne til rådighed med opdatering af information og svar på spørgsmål om de emner, håndbogen behandler.

Bagerst i bogen findes en liste med kontaktoplysninger på vores kontorer i Kina, Hong Kong og Danmark.

Håndbogen findes også i en engelsksproget udgave.

Ansvarsfraskrivelse:

Bemærk venligst, at indholdet af denne bog alene skal betragtes som uforpligtende information og vejledning. Capital Associates og NCO China er uden ansvar for eventuelle fejl og mangler i bogen uanset årsagen til disse.

Marts 2010.

© Capital Associates, Beijing – China, Advokat Birgitta Bundgaard

© NCO China, Beijing – China, Økonom Jette Renneberg

Placering af virksomheden i Kina

Med mindre placeringen af virksomheden er bestemt på forhånd, bør man som udenlandsk investor altid undersøge forholdene nøje, før man træffer beslutning om, hvor i Kina virksomheden skal etableres.

En af de første ting, man opdager, når man kommer til Kina, er, at forholdene varierer betydeligt fra den ene del af landet til den anden, herunder for så vidt angår klima, infrastruktur, lokale myndigheders samarbejdsvillighed, adgang til råvarer og energi samt uddannelsesniveau. Den placering, der er optimal for én virksomhed, er derfor ikke altid optimal for en anden virksomhed.

Geografi

Kina har et landareal på omkring 9.600.000 kvadratkilometer, hvilket rundt regnet svarer til det kontinentale USA. Landet strækker sig over tropiske og subtropiske områder i syd til kolde områder i nord. Vest- og Centralkina, som hovedsageligt består af opdyrket land, skov, hede, ørken og bjerge, er mindre udviklet sammenlignet med Østkina og kystområderne, som er industrialiserede og i varierende omfang udviklede og dermed almindeligvis anses for bedst egnede til udenlandske investeringer.

Udviklingszoner

Siden 1978, hvor Kina begyndte at åbne op for udenlandske investeringer, er de fleste store byer i den østlige del af Kina blevet udviklet og moderniseret med henblik på at tiltrække udenlandske virksomheder. Med Beijing, Shanghai, Shenzhen og Guangzhou i førertrøjen, tilbyder alle disse byer i større eller mindre grad god

infrastruktur, moderne forretningsfaciliteter, veluddannet arbejdskraft mv.

Den økonomiske udvikling i Kina er blevet forstærket ved etableringen af særlige udviklingszoner som f.eks. "Economic Development Zones", "Economic and Technological Development Zones", "Hi-Tech Industrial Development Zones", "Free Trade Zones", og "Export Processing Zones". Formålet med disse zoner er ikke kun at tiltrække flest mulige udenlandske investeringer, men også at sikre, at investeringerne bliver dirigeret de rigtige steder hen.

Udviklingszonerne er relativt små arealer som typisk findes i og omkring de store byer og kystarealerne i Øst- og Sydøstkina. De fleste udenlandske investorer indenfor fremstillingsindustri, eksport, forskning og udvikling vælger at placere deres virksomheder her og udnytte nogle af de afgiftsmæssige og administrative fordele, som zonerne i varierende omfang tilbyder.

Siden 2000 har den kinesiske regering forstærket sin indsats med hensyn til at sprede den økonomiske udvikling ud i landet ved at oprette nye udviklingszoner i Central- og Vestkina samt ved at fremme udenlandske investeringer indenfor bl.a. udvinding af naturressourcer, omlægning af agerland til skov og græsland, forædling af animalske og vegetabiliske produkter, opstart og modernisering af lokal industri og liberalisering af offentlige ydelser.

Yderligere information om Kinas forskellige udviklingszoner findes på følgende link: www.fdi.gov.cn

Valg af den rigtige placering

Følgende fremgangsmåder kan anvendes til at skabe et godt beslutningsgrundlag for placeringen af en virksomhed:

- Definer på forhånd krav til virksomhedens placering, herunder i forhold til trafikale forhold, kommunikationsmuligheder, levering af råvarer, afstand til kunder, medarbejdernes kvalifikationer mv.
- Besøg de områder i Kina, som er bedst egnede. Benyt lejligheden til at etablere lokale kontakter og indsamle information.
- Undersøg om der kan drages fordele af nogle af de mange udviklingszoner.
- Evaluer de forskellige muligheder og fordele, som lokale myndigheder kan tilbyde.

Ofte stillede spørgsmål

1. *Hvor er det bedst at placere et repræsentationskontor - i Beijing eller Shanghai?*

Langt størsteparten af udenlandske repræsentationskontorer er i dag placeret i Beijing og Shanghai. Disse to byer har været centrum for den fantastiske udvikling, som Kina har undergået indenfor de seneste årtier, og de tilbyder således begge glimrende forhold og faciliteter for udenlandske forretningsfolk.

Fordele ved Beijing:

Byen har som hovedstad den væsentlige fordel, at den er hjemsted for alle de offentlige myndigheder og statslige institutioner, som er nødvendige for at opnå tilladelse til at drive virksomhed i Kina. Derudover har en lang række udenlandske ambassader og politiske og ikke-politiske organisationer hjemme i Beijing.

Den kinesiske regering spiller en meget større rolle, og dens indflydelse på forretningslivet er meget større end vestlige regeringers. Det er derfor vigtigt for enhver virksomhed i Kina at

forstå og følge statens politikker såvel som at skabe relationer til de relevante myndigheder, navnlig hvis virksomheden opererer indenfor en industri, hvor regeringen spiller en væsentlig rolle, som f.eks. vindindustrien. Med henblik herpå har de fleste store og mellemstore virksomheder en afdeling i Beijing, som er ansvarlig for at holde virksomheden orienteret om statens politikker og skabe relationer til offentlige myndigheder. Muligheden for at kunne være tættere på myndighederne er ofte hovedårsagen til, at mange udenlandske virksomheder vælger at etablere deres hovedkvarter i Beijing.

Fordele ved Shanghai:

Shanghai anses for det økonomiske lokomotiv i Kina og den mest moderne by. En velfungerende infrastruktur sikrer, at Shanghai er nemt tilgængelig fra alle verdenshjørner. De fleste lande er repræsenteret ved generalkonsulater i Shanghai. De lokale myndigheder har ry for at være mindre bureaukratiske end i Beijing og for at behandle store udenlandske virksomheder pænt ved bl.a. at tilbyde dem skattefordele og andre goder.

Imidlertid er omkostningerne ved at etablere virksomhed i Beijing eller Shanghai blandt de højeste i Kina. Det kan derfor være en fordel for navnlig små og mellemstore produktionsvirksomheder at etablere sig i områderne udenfor storbyerne, men dog i nærheden af Beijing, Shanghai eller eventuelt Guangzhou, hvor de kan drage fordel af lavere omkostninger, men samtidig have et rimeligt investeringsmiljø og adgang til kvalificeret arbejdskraft.

Det er vores erfaring, at valg af den rigtige placering af virksomheden er meget vigtig og i visse tilfælde altafgørende for, om investeringen bliver en succes eller en fiasko.

2. *Er det muligt at købe en grund i Kina?*

På trods af de økonomiske og politiske reformer i Kina har regeringen endnu ikke afskaffet de traditionelle kommunistiske principper om ejendomsret. Det er således ikke muligt for private at eje jord i Kina; enten er jorden ejet af kollektive enheder (uden for byerne) eller af staten (i byerne).

Hvis du har brug for en grund til at nyopføre en virksomhed, kan du i stedet ansøge om en brugsret hos de lokale myndigheder. Sørg altid for, at brugsretten er i overensstemmelse med dine behov i forhold til anvendelsesperiode, anvendelsesformål, betingelser for genforhandling mv.

I Kina opererer man i praksis med to slags brugsrettigheder, og det er derfor nødvendigt at sondre mellem henholdsvis "allocated" og "granted" brugsret eller "land use rights".

En "allocated" brugsret er en ret, som typisk tildeles gratis af den kinesiske regering til et specifikt projekt. Brugsretten kan normalt ikke overdrages til tredjemand, og jorden kan hverken udlejes eller belånes. Indehaveren af en "allocated" brugsret skal betale en årlig skat til staten.

En "granted" brugsret kan frit erhverves ved at betale en afgift til staten. Afgiftens størrelse afhænger af jordens placering. Inden for grænserne af den tidsperiode, som brugsretten er gældende for, kan indehaveren disponere som en ejer, dvs. udleje, belåne eller overdrage jorden til tredjemand.

3. *Set i forhold til et ønske om at opføre produktionsfaciliteter i Kina, hvad er hovedforskellene mellem de store bymæssige og kystnære områder contra de mindre byer og landlige områder?*

Fordele ved de store bymæssige og kystnære områder:

- Det er nemmere at finde kvalificeret og veluddannet arbejdskraft.
- Langt større udvalg af leverandører, serviceydelser, reservedele, osv.
- God infrastruktur og logistik med hurtig adgang til lufthavne og havnefaciliteter.
- Mindre papirarbejde og administration hos de lokale myndigheder, da de har erfaring med at håndtere udenlandske virksomheder.
- Udlændinge, som arbejder i virksomheden, og deres familie har lettere ved at falde til.

Ulemper ved de store bymæssige og kystnære områder:

- Det generelle omkostningsniveau er væsentligt højere sammenlignet med andre steder.
- Mangel på elektricitet er mange steder et problem på grund af den voldsomme stigning i efterspørgslen.
- De mange jobmuligheder kan gøre det sværere at fastholde gode medarbejdere. I Kina er det normalt at skifte arbejde ved udsigt til selv en lille lønstigning.
- Det er sværere at opnå individuelle og gunstige opstartsbetingelser hos de lokale myndigheder.

Fordele ved mindre byer og landlige områder:

- Nemmere at forhandle sig til særligt gode opstartsbetingelser, da der ofte er mangel på udenlandske investeringer.
- Det generelle omkostningsniveau er lavere.
- Nem adgang til råstoffer og råmaterialer.
- Færre problemer med forsyningen af elektricitet.
- Nemmere at gøre en forskel i det lokale område.

Ulemper ved mindre byer og landlige områder:

- Stor mangel på kvalificeret og veluddannet arbejdskraft.
- De lokale myndigheder har mindre erfaring med at håndtere udenlandske virksomheder og mangler tit forståelse for udlændinges krav og behov.
- Infrastrukturen vil typisk være underudviklet
- Udlændinge, som arbejder i virksomheden, har svært ved at leve under de ofte primitive og "meget kinesiske" forhold.

4. *Hvor i landet ligger de kinesiske "free trade zones"?*

De kinesiske "free trade zones" kan sammenlignes med tilsvarende zoner i andre lande og er særlige områder forbeholdt frilager og transithandel.

Kina har omkring 15 "free trade zones", som alle befinder sig på kyststrækningen fra Dalian i nord til Zhuhai og Haikou i syd.

5. *Hvor finder man de kinesiske "export processing zones"?*

De kinesiske "export processing zones" er oprettet og godkendt af den kinesiske regering og er som tilsvarende zoner i andre lande overvågede områder, som er forbeholdt eksportorienterede virksomheder. Virksomheder i disse zoner er undtaget fra at betale toldafgift på import og eksport samt moms.

I Kina findes der omkring 58 "export processing zones", som hovedsageligt er placeret på kyststrækningen fra det nordlige Huichun til det sydlige Shenzhen. Tilsvarende findes der indenlandske "export processing zones" i Chengdu og Wuhan, som ligger i henholdsvis Sichuan og Hubei provinserne.

Nyttige links

Rådgivning og hjælp til etablering af virksomhed i Kina

- www.capitallaw.cc
Capital Associates' hjemmeside.
- www.ncochina.com
NCO Chinas hjemmeside.

Offentlige myndigheder og organisationer

- <http://english.gov.cn/index.htm>
Den kinesiske centralregerings officielle hjemmeside.
- www.china.org.cn
Hjemmeside oprettet af den kinesiske regering med nyheder og information om Kina.
- www.fdi.gov.cn
Det kinesiske handelsministeriums hjemmeside rettet mod udenlandske investorer.
- <http://english.mofcom.gov.cn/>
Det kinesiske handelsministeriums officielle hjemmeside.
- www.chinainvest.com.cn
China International Electronic Commerce Centers hjemmeside.
Indeholder nyheder og information om investeringsprojekter i Kina.
- www.tdctrade.com
Hong Kong Trade Development Councils hjemmeside.
Indeholder information om samhandelsaftalen mellem Kina og Hong Kong (CEPA).

- www.tid.gov.hk/english/cepa/
Hong Kong Trade and Industry Department. Indeholder information om samhandelsaftalen mellem Kina og Hong Kong (CEPA) samt aftalerne i deres fulde ordlyd.
- www.ebeijing.gov.cn
Officielle hjemmeside for Beijing.
- www.shanghai.gov.cn
Officielle hjemmeside for Shanghai.
- www.adb.org
Asian Development Bank.
- <http://www.fmprc.gov.cn/ce/cedk/eng/>
Den kinesiske ambassade i Danmarks hjemmeside.
- www.eksportraadet.dk
Eksportrådets hjemmeside.

Andre kilder til information om Kina

- www.transparency.org
Hjemmeside for Transparency International, som er en koalition mod korruption.
- www.hoover.org/publications/clm
Hjemmeside for Hoover Institution of Stanford University. Information om kinesisk indenrigs- og udenrigspolitik.
- www.chinaeconomicreview.com
China Economic Review.
- www.worldbank.org/transitionnewsletter
Nyhedsbreve fra Verdensbanken om voksende økonomier.
- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
U.S. CIA World fact book.

Logistik

- www.maps-of-china.com
Kort over kinesiske byer, provinser og regioner.
- www.primecargo.com
Prime cargo.
- www.dsv.com
DSVs hjemmeside.

Nyhedsmedier

- www.chinadaily.cn
China Daily. Den kinesiske regerings talerør på engelsk.
- www.scmp.com
South China Morning Post. Kinesisk avis på engelsk. Lidt mindre censureret end China Daily.
- www.shanghaidaily.com
Shanghai Daily. Kinesisk avis på engelsk.
- <http://english.peopledaily.com.cn>
People's Daily. Kinesisk avis på engelsk.

Handelskamre

- www.dccc.com.cn
Det danske handelskammer i Kina.
- www.europeanchamber.com.cn
Det europæiske handelskammer i Kina.
- www.swedishchamber.com.cn
Det svenske handelskammer i Kina.

Forkortelser

AIC	Administration of Industry and Commerce
AMEA	Anti-Monopoly Law Enforcement Agency
ASBE	Accounting Standards Business Enterprises
BLTB	Beijing Local Tax Bureau
CAS	Chinese Accounting Standards
CBRC	China Banking Regulatory Commission
CCPIT	China Council for the Promotion of International Trade
CEPA	Closer Economic Partnership Arrangement
CIETAC	China International Economic and Trade Arbitration Commission
CJV	Contractual or Cooperative Joint Venture
CO (CEPA)	Certificate of Hong Kong Origin (CEPA)
COFCOM	Commission of Commerce
CPA	Certified Public Accountant
CSRC	China Securities Regulatory Commission
DTT	Double Taxation Treaty
EJV	Equity Joint Venture
EPZ	Export Processing Zones
FESCO	Foreign Enterprise Service Corporation
FIE	Foreign Invested Enterprise
FIP	Foreign Invested Partnership
FR	Fabriksregistrering hos TID (CEPA)
HKTDC	Hong Kong Trade Development Council
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
LoI	Letter of Intent
MII	Ministry of Information Industries
MOFCOM	Ministry of Commerce
MoLSS	Ministry of Labour and Social Security
NDRC	National Development and Reform Commission
NPC	National People's Congress (Folkekongressen)
PBOC	People's Bank of China
PRC	People's Republic of China
RMB	Renminbi (international forkortelse CNY)
RO	Representative Office

ROOs	Rules of Origin (CEPA)
SAFE	State Administration of Foreign Exchange
SAIC	State Administration of Industry and Commerce
SAR	Special Administrative Region (Hong Kong og Macau)
SAT	State Administration for Taxation
SIPO	State Intellectual Property Office of the PRC
TID	Hong Kong Trade and Industry Department
TRIPs	Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (aftale under WTO)
WFOE	Wholly Foreign Owned Enterprise
WIPO	World Intellectual Property Organization
WTO	Verdenshandelsorganisationen

Inspirationskilder

Vi har navnlig fundet inspiration til håndbogen på de hjemmesider, som er anført under "Nyttige links". Herudover er der anvendt diverse præsentationsmaterialer samt Danmarks Nationalbank, Kvartalsoversigt 1. kvartal 2009.

Sidst men ikke mindst har vi gjort brug af den mangeårige erfaring Capital Associates og NCO China har opnået i forbindelse med rådgivning af kunder.

Kontaktoplysninger

Beijing

Capital Associates

Tlf: + 86 8447 9588

Email: lukalu@capitallaw.cc

www.capitallaw.cc

NCO China, Beijing

Tel: + 86 10 8447 8118

Email: enquiry@ncochina.com

www.ncochina.com

Shanghai

NCO China, Shanghai

Tlf: + 86 21 51699589

Guangzhou

NCO China, Guangzhou

Tlf: + 86 20 8751 4381

Tianjin

NCO China, Tianjin

Tlf: + 86 22 8210 1281

Danmark

NCO (China Consult APS)

Tlf: + 45 3917 9895

NCO China er en del af AFP Group, som har kontorer i
Hong Kong - Taipei - Singapore - New Delhi – Zurich